

**Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru
Přezkum evropského právního rámce pro zadávání veřejných zakázek
(průzkumné stanovisko)**

(C/2026/870)

Zpravodaj: **Philip VON BROCKDORFF**

Žádost o vypracování stanoviska	Evropská komise, 20. 3. 2025
Právní základ	článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato v sekci	14. 11. 2025
Přijato na plenárním zasedání	4. 12. 2025
Plenární zasedání č.	601
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	155/93/15

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) souhlasí s tím, že je nezbytné provést přezkum stávajících právních předpisů EU, aby se dosáhlo většího zjednodušení, snížily se administrativní náklady, podpořila další harmonizace na jednotném trhu a rovněž inovace a hospodářská soutěž, zlepšila účinnost a integrita veřejných výdajů a zajistilo efektivnější vydávání veřejných prostředků. EHSV se domnívá, že by reforma měla podpořit růst v EU, kolektivní vyjednávání, kvalitní pracovní místa, ochranu klimatu a – tam, kde je to vhodné – i kritérium „vyrobeno v Evropě“, jak uvedla předsedkyně Evropské komise ve svém projevu o stavu Unie.

1.2 EHSV se domnívá, že udržitelná politika EU v oblasti zadávání veřejných zakázek může přesáhnout úzký rámec paradigmatu selhání trhu a umožnit strategické zadávání zakázek zaměřených na veřejnou péči, zakotvit sociální a environmentální kritéria a kritéria zohledňující inovace jako rovnocenné cíle a zajistit spravedlivý přístup k veřejným zakázkám pro soukromé subjekty.

1.3 Vzhledem k tomu, že prostřednictvím veřejných zakázek jsou vynakládány peníze daňových poplatníků, musí být tyto zakázky udělovány na základě ekonomicky nejvýhodnější nabídky, přičemž je třeba klást důraz na to, že důležitá jsou i jiná než cenová kritéria, např. taková, jež zohledňují kvalitu, inovace, sociální a environmentální aspekty a udržitelnost, zejména práva pracovníků a kolektivní smlouvy. EHSV má rovněž za to, že nejnižší cena by neměla být jediným rozhodujícím kritériem pro zadání veřejné zakázky.

1.4 EHSV požaduje, aby byl v případě opatření týkajících se služeb obecného zájmu uplatněn komplexní přístup. Dále je třeba plně respektovat autonomii veřejných orgánů. Ty musí mít vždy možnost rozhodnout se, že služby budou poskytovány veřejnými subjekty, uzavírat partnerství v rámci veřejného sektoru a poskytovat služby interně.

1.5 EHSV má za to, že veřejné zakázky by neměly být zadávány podnikům, které systematicky porušují základní práva pracovníků nebo kolektivní smlouvy, jež jsou pro ně závazné.

1.6 V rámci přezkumu směrnic EU o zadávání veřejných zakázek by měla být zachována možnost využívat zadávání zakázek uvnitř subjektů pro většinově ovládané právnické subjekty, v souladu s článkem 12 směrnice 2014/24/EU Evropského parlamentu a Rady⁽¹⁾, i přímé zadávání zakázek. Na tyto možnosti by se však měly vztahovat odpovídající právní kritéria a narušení hospodářské soutěže nesmí přesáhnout minimální míru.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES Text s významem pro EHP (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

1.7 Zásadní význam má zachování článku 77 směrnice 2014/24/EU, který umožňuje zadávat zakázky v odvětví zdravotní péče, sociální péče, vzdělávání a kultury výlučně neziskovým organizacím a subjektům sociální ekonomiky.

1.8 EHSV doporučuje zavést právní povinnost vyhodnocovat dopady stávajících finančních limitů pro veřejné zakázky na služby.

1.9 Veřejné zakázky mohou podpořit sociálně spravedlivou, ekologicky udržitelnou a ekonomicky odolnou Evropu s cílem zajistit obecné blaho.

1.10 V neposlední řadě EHSV vyzývá k zavedení povinných doložek o revizi cen, aby tak bylo možné zohledňovat změny v rámci kolektivních smluv nebo pracovněprávních předpisů související se mzdami či inflací a další důležité faktory, jež ovlivňují plnění smlouvy, jako jsou například náklady na energii.

2. Základní informace

2.1 Veřejné zakázky představují hospodářskou činnost obrovského rozsahu. Jde přibližně o 14 % HDP, což odpovídá více než 2,4 bilionu EUR ročně, které správní orgány a veřejné subjekty vynakládají na veřejné služby, veřejné práce a dodávky v odvětvích, jako je energetika, zdravotnictví, doprava a vzdělávání. Způsob, jakým veřejní zadavatelé a veřejné subjekty nakupují zboží, práci a služby, se řídí rámcem pro zadávání veřejných zakázek. Cílem harmonizace pravidel pro zadávání veřejných zakázek na evropské úrovni je dokončit jednotný trh a zajistit otevřená zadávací řízení. EHSV je toho názoru, že veřejné zakázky by měly i nadále zlepšovat účinnost a integritu veřejných výdajů, čímž se zajistí efektivnější vydávání veřejných prostředků, současně by však měly být i nástrojem k posílení růstu v EU, ochrany klimatu, regionálního rozvoje, sociální spravedlnosti, kvalitních pracovních míst a služeb. Tento potenciál však dosud nebyl dostatečně využit, neboť k provádění těchto řízení nejsou k dispozici dostatečné odborné zdroje. To brání dosažení regionální autonomie a snižuje to účinnost jednotného trhu. Kromě toho stávající pravidla pro zadávání veřejných zakázek a nedostatek účinných sociálních podmínek vytvářejí tlak na snižování nákladů na práci a omezování kolektivního vyjednávání, což má následně dopad na pracovní podmínky a mzdy.

2.2 Právní předpisy EU v současné době stanoví minimální pravidla pro zadávání veřejných zakázek. Proto může být namísto věnovat pozornost judikatuře Evropského soudního dvora a rovněž závěrům Evropského účetního dvora ⁽³⁾. Souhrnně tyto závěry ukazují, že právní předpisy v oblasti zadávání veřejných zakázek jsou často příliš složité a nemají dostatečné strategické zaměření pro dosažení důležitých cílů. Zpráva Účetního dvora rovněž zjistila, že za posledních deset let se snížila konkurence v oblasti veřejných zakázek a že reforma směrnic EU z roku 2014 na tom nic nezměnila.

2.3 To bylo rovněž jasné vyjádřeno ve zprávě Enrica Letty ⁽³⁾ a v Draghiho zprávě ⁽⁴⁾, které uznaly význam zadávání veřejných zakázek jako hospodářské činnosti, která může plně podpořit politické, hospodářské a sociální cíle EU. V této souvislosti by cílem zadávání veřejných zakázek mělo být zajistit, aby hospodářské subjekty, jež se o ně ucházejí, soutěžily za rovných podmínek. Nekalá soutěž má nepříznivý dopad jak na pracovníky, tak na podniky jednající v dobré víře. Kolektivní smlouva by proto měla být při zadávání veřejných zakázek považována za objektivně ověřitelné kritérium. Navíc dosud nebyl plně rozvinut potenciál veřejných zakázek – pro něž je cena často důležitým faktorem – týkající se nákupu inteligentních, ekologických a sociálně odpovědných výrobků a služeb. Směrnice sice umožňují uplatňovat objektivní kritéria kvality, jejich využívání v praxi je však značně nejednotné ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Zpráva Evropského účetního dvora o zadávání veřejných zakázek v EU z roku 2023, na kterou navázaly závěry Rady (C/2024/3521), zdůraznila potřebu přijmout opatření k přezkumu pravidel a postupů, které negativně ovlivňují hospodářskou soutěž při zadávání veřejných zakázek. Bylo také uznáno, že stávající právní předpisy neumožňují plně využít potenciál trhu EU s veřejnými zakázkami.

⁽⁴⁾ Lettova zpráva.

⁽⁵⁾ Draghiho zpráva.

⁽⁶⁾ Viz data týkající se zakázek zadávaných v EU na základě ceny jako jediného kritéria zde: Single Market Scoreboard: Access to Public Procurement (srovnávací přehled výsledků v oblasti jednotného trhu: přístup k veřejným zakázkám).

2.4 V reakci na tyto zprávy ohlásila předsedkyně Evropské komise v politických směrech na období 2024–2029 revizi směrnic o zadávání veřejných zakázek. Revize a zjednodušení pravidel a postupů pro zadávání veřejných zakázek má zásadní význam z hlediska podpory kompasu konkurenceschopnosti EU. V této souvislosti Komise zahájila hodnocení tří legislativních aktů, které upravují zadávání veřejných zakázek v EU („jak nakupovat“): směrnice 2014/23/EU Evropského parlamentu a Rady ⁽⁶⁾ (směrnice o koncesích), 2014/24/EU (směrnice o zadávání veřejných zakázek) a 2014/25/EU Evropského parlamentu a Rady ⁽⁷⁾ (směrnice o veřejných službách).

2.5 Hodnocení se vztahuje na období 2016–2024 a zahrnuje všechny členské státy i země EHP. Zaměří se na pravidla pro zadávání veřejných zakázek a jejich dopad na konkurenceschopnost.

3. Obecné připomínky

3.1 Jak je uvedeno v oddíle 2, orgány veřejné správy v celé Evropě každoročně prostřednictvím veřejných zakázek vynaloží více než 2 biliony EUR na zboží, služby a stavební práce. Pro mnoho podniků, zejména malých a středních podniků (MSP), může mít získání veřejné zakázky obrovský význam. Nejednotné postupy a složité požadavky však mohou být pro malé a střední podniky obzvláště zatěžující.

3.2 Jedním z problémů, s nimiž se podniky při snaze ucházet se o veřejné zakázky v EU potýkají, je roztržitost. Přestože Evropská unie má pravidla, jejichž cílem je zadávání veřejných zakázek harmonizovat, jednotlivé členské státy stále používají své vlastní systémy. Přísná pravidla pro zadávání veřejných zakázek rovněž vedla ke koncentraci trhu, protože pro malé a střední podniky jsou transakční náklady často příliš vysoké.

3.3 Kvůli této roztržitosti musí podniky kontrolovat celou řadu webových stránek, které často existují pouze v jazyce daného státu, což ještě více ztěžuje pochopení požadavků pro společnosti, které nejsou místní. Kromě toho je pro veřejné subjekty kvůli koncentraci trhu stále obtížnější získat od potenciálních dodavatelů minimální počet nabídek.

3.4 Dalším problémem, s nímž se podniky při ucházení se o veřejné zakázky potýkají, je nedostatečná transparentnost. Teoreticky by podniky měly mít rovný přístup k informacím o zadávacích řízeních a k jasnému zdůvodnění přidělení zakázky. V praxi však transparentnost často selhává kvůli neúplným seznamům nabídek.

3.5 Dalším problémem, kterému podniky čelí, je administrativní složitost. Podniky a orgány veřejné správy se musí vypořádat s množstvím dokumentů, formulářů a kontrol dodržování předpisů – a tato administrativní zátěž může být zejména pro menší podniky vysilující.

3.6 Pokud malé a střední podniky a startupy nebo nové podniky přijdou o veřejné zakázky nebo jsou z nich vytlačeny, představuje to promarněné příležitosti pro hospodářskou soutěž a inovace. Studie Evropské komise z roku 2017 zjistila, že 5–20 % výdajů na veřejné zakázky by bylo možné ušetřit díky větší hospodářské soutěži. Její absence by mohla vést k neefektivním a nekvalitním veřejným službám. Většina velkých zakázek by například mohla být rozdělena do několika částí, což by malým a středním podnikům zajistilo spravedlivou šanci k účasti.

3.7 EHSV zdůrazňuje důležitost zásady společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek, jejímž cílem je zajistit, aby orgány veřejné správy dosahovaly pozitivních sociálních výsledků v oblastech, jako je zaměstnanost, začleňování a dodržování pracovních práv, a zároveň podporovaly podniky sociální ekonomiky. Společensky odpovědné zadávání veřejných zakázek přináší také ekonomickou hodnotu tím, že zohledňuje širší dopady, snižuje sociální výdaje a zvyšuje socioekonomický blahobyt.

3.8 Je zřejmé, že ačkoli zadávání veřejných zakázek nabízí obrovské příležitosti, jeho plný potenciál, zejména co se týče celounijní úrovně, není plně využit. To ve svém důsledku omezuje potenciál hospodářského růstu v rámci EU a rovněž mimo ni, pokud jde o působení podniků na mezinárodních trzích.

⁽⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/23/EU ze dne 26. února 2014 o udělování koncesí Text s významem pro EHP (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj>).

⁽⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb a o zrušení směrnice 2004/17/ES Text s významem pro EHP (Úř. věst. L 94, 28.3.2014, s. 243, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj>).

3.9 Je třeba věnovat větší úsilí rozvoji specializované odborné přípravy pro veřejné i jiné zadavatele zaměřené na plánování, přípravu a monitorování vlastních zakázek. Klíčový význam má z hlediska veřejných zadavatelů také dobrá znalost trhu. Vzhledem k tomu, že prostřednictvím veřejných zakázek jsou vynakládány peníze daňových poplatníků, musí být tyto zakázky udělovány na základě ekonomicky nejvýhodnější nabídky.

4. Konkrétní připomínky

4.1 EHSV souhlasí s tím, že je nezbytné provést přezkum stávajících právních předpisů EU, aby se dosáhlo většího zjednodušení, podpořila další harmonizace na jednotném trhu a stimulovaly přeshraniční veřejné zakázky a rovněž inovace, hospodářská soutěž a kvalitní veřejné služby v celé EU. Dle EHSV by navíc reforma měla podpořit růst v EU, kolektivní vyjednávání, kvalitní pracovní místa, ochranu klimatu a – tam, kde je to vhodné – i kritérium „vyrobeno v Evropě“, jak uvedla předsedkyně Evropské komise ve svém projevu o stavu Unie.

4.2 Zadávací řízení s omezeními vyžadují řádné odůvodnění. Veřejné orgány musí zajistit přístup soukromých podniků k veřejným zakázkám. EHSV je toho názoru, že politika EU v oblasti zadávání veřejných zakázek může zohlednit sociální a environmentální cíle a cíle týkající se inovací. Přístup k veřejným zakázkám by měl být vždy podmíněn dodržováním práva na kolektivní vyjednávání a příslušných pracovněprávních a sociálních předpisů a platných kolektivních smluv podepsaných nejrepresentativnějšími sociálními partnery v souladu s vnitrostátním pracovním právem a praxí.

4.3 EHSV se domnívá, že koordinace na úrovni EU by měla přispět k zamezení roztříštěnosti, ale neměla by narušovat vnitrostátní nebo regionální prostor pro činnost, zejména pokud se sledují sociální cíle, cíle v oblasti životního prostředí nebo veřejné péče. Výzva ke koordinaci je legitimní, pokud je jejím cílem transparentnost, srovnatelnost a zjednodušení administrativy – například prostřednictvím standardizovaných elektronických formulářů, společných finančních limitů, interoperabilních databází nebo ukazatelů v oblasti zadávání veřejných zakázek pro celou EU. Tato koordinace by však neměla ohrozit sociální a strategické vnitrostátní cíle, včetně vytváření hodnot na regionální úrovni. Proto musí být jakákoli standardizace posuzována podle kritérií přiměřenosti, účinnosti a soudržnosti cílů, nikoli pouze s ohledem na snížení odchylek. Měla by být rovněž zavedena samostatná kapitola týkající se intelektuálních služeb, která by uznávala jejich jedinečné charakteristické aspekty a stanovila jim uzpůsobená pravidla pro způsobilost, finanční limity pro zadávání zakázek a způsoby spolupráce⁽⁸⁾. Totéž by mělo platit pro podniky a odvětví s vysokým podílem lidské práce.

4.4 EHSV se domnívá, že veřejné zakázky musí být v zájmu nejlepšího využití peněz daňových poplatníků zadávány na základě ekonomicky nejvýhodnější nabídky. Ekonomicky nejvýhodnější nabídka by tak měla být zlatým standardem. Náklady by tedy neměly být jediným rozhodujícím kritériem a kritéria uplatňovaná v rámci zadávacích řízení by měla zohledňovat relevantní aspekty nesouvisející s cenou: kvalitu, inovace, aspekty udržitelnosti a environmentální a sociální aspekty, zejména pak práva pracovníků a kolektivní smlouvy. EHSV rovněž souhlasí s jakoukoli revizí právních předpisů, která povede k posílení a institucionalizaci mechanismů společného zadávání veřejných zakázek. Tyto mechanismy by usnadnily zapojení více podniků z EU do společných nákupů s cílem kompenzovat rostoucí náklady spojené se strategickými investicemi prostřednictvím úspor z rozsahu a lepší vyjednávací pozice⁽⁹⁾.

4.5 EHSV požaduje, aby byl v případě opatření týkajících se služeb obecného zájmu uplatňován komplexní přístup, a nikoli přístup odvětvový, který je v současnosti uplatňován v rámci politik EU, a aby byla zohledněna stěžejní úloha moderních služeb obecného zájmu při podpoře udržitelné prosperity a konkurenceschopnosti. V této souvislosti EHSV vyzývá Komisi, aby v návaznosti na zprávu Enrica Letty přijala příslušné kroky a předložila akční plán pro služby obecného zájmu⁽¹⁰⁾.

4.6 EHSV má za to, že veřejné zakázky musí být zadávány podnikům, které v plné míře respektují práva pracovníků, právo na kolektivní vyjednávání a podmínky stanovené v kolektivních smlouvách. Rovněž podnikům, které využívají dodavatelské řetězce, jež nedodržují lidská práva, by měla být účast v zadávacích řízeních odepřena. EHSV dále poukazuje na to, že v rámci veřejných zakázek musí být dodržovány pracovní normy MOP, právní předpisy členských států EU a podmínky stanovené v kolektivních smlouvách uzavřených na vnitrostátní i regionální úrovni, včetně obecně platných nebo obecně použitelných kolektivních smluv a odvětvových kolektivních smluv. To by mělo být stanoveno jako povinnost v oznámení o zahájení zadávacího řízení a mělo by to být povinnou podmínkou plnění i povinným kritériem výběru, a to pro všechny hospodářské subjekty. Dodržování práva na kolektivní vyjednávání, spravedlivých pracovních podmínek a respektování kolektivních smluv by mělo být vždy považováno za povinné kritérium pro zadání zakázky, což zvýhodní uchazeče, jejichž pracovníci – včetně pracovníků jejich subdodavatelů – jsou kryti kolektivními smlouvami. Omezeno by mělo být rovněž nadměrné řetězení subdodavatelských smluv. S ohledem na to, že v rámci subdodavatelských

⁽⁸⁾ Rovněž v souvislosti s intelektuálními službami by měla být doplněna zvláštní ustanovení, která budou před cenou upřednostňovat kvalitu, inovace a zohledňování životního cyklu a budou stimulovat hospodářskou soutěž.

⁽⁹⁾ To platí zejména v případech, kdy je omezena dodávka služeb nebo materiálu. Společné zadávání veřejných zakázek by navíc mohlo také pomoci kompenzovat zvýšení nákladů, které by mohla způsobit kritéria nesouvisející s cenou.

⁽¹⁰⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru – Úloha služeb obecného zájmu z hlediska konkurenceschopnosti, sociální soudržnosti a demokracie v Evropské unii (stanovisko z vlastní iniciativy) (Úř. věst. C, C/2025/5143, 28.10.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5143/oj>), odst. 1.6. a 3.15.

řetězců dochází ke zneužívání a že prosazování pravidel je obtížné, měla by pravidla EU pro zadávání veřejných zakázek podporovat přímá pracovní místa a zahrnout přísnější regulaci subdodávek. Mimo jiné by mělo být zajištěno rovné zacházení, zavedena společná a nerozdílná odpovědnost, uplatňovány odrazující sankce a stanovena omezení délky subdodavatelských řetězců na maximálně jednu nebo dvě úrovně.

4.7 Stejně tak by neměly být zadávány veřejné zakázky společnostem, které se skrývají v daňových rájích. EHSV doporučuje, aby byla zavedena specifická kritéria pro vyloučení týkající se vyhýbání se daňovým povinnostem a krácení daní a transparentnosti vlastnických struktur a vypracována funkční černá listina evropských daňových rájů. Ustanovení o větší transparentnosti, dohledu a boji proti korupci musí být povinná. Opatření zaměřená na zajištění transparentnosti by se však neměla pro podniky stát novým byrokratickým postupem, který bude bránit zejména malým a středním podnikům v účasti na nabídkových řízeních.

4.8 V rámci přezkumu směrnic EU o zadávání veřejných zakázek by měla být zachována možnost využívat zadávání zakázek uvnitř subjektů pro většinově ovládané právnické subjekty, v souladu s článkem 12 směrnice 2014/24/EU, i přímé zadávání zakázek. Na tyto možnosti by se však měly vztahovat odpovídající právní kritéria a narušení hospodářské soutěže nesmí přesáhnout minimální míru. EHSV se rovněž domnívá, že přímé zadávání podle článku 4 směrnice 2014/24/EU může být dobrým nástrojem, který veřejným zadavatelům umožní rychle, snadno a v souladu s právními předpisy reagovat na konkrétní potřeby – zejména v sociální a kulturní oblasti a v oblasti veřejné péče. K jeho využívání by se však mělo přistupovat s opatrností a musí být zajištěn spravedlivý postup.

4.9 Zásadní význam má zachování článku 77 směrnice 2014/24/EU, který umožňuje zadávat zakázky v odvětví zdravotní péče, sociální péče, vzdělávání a kultury výlučně neziskovým organizacím a subjektům sociální ekonomiky. To chrání tyto citlivé oblasti před obchodním vytěsňováním, podporuje spravedlivou hospodářskou soutěž pro neziskové organizace a posiluje sociální soudržnost, kulturní rozmanitost a služby zaměřené na veřejnou péči.

4.10 EHSV potvrzuje svou podporu využívání veřejných zakázek k prosazování cílů inkluzivní sociální politiky, včetně povinných požadavků na přístupnost, které mají zaručit splnění potřeb starších osob a osob se zdravotním postižením. Zdůrazňuje osvědčenou hodnotu vyhrazených veřejných zakázek při podpoře zaměstnanosti osob se zdravotním postižením a podporuje jejich další využívání pro podniky sociální ekonomiky působící na otevřeném pracovním trhu v konkrétních odvětvích.

4.11 EHSV doporučuje zavést právní povinnost vyhodnotit dopady stávajících finančních limitů, např. 5 186 000 EUR u veřejných zakázek na stavební práce nebo 750 000 EUR u veřejných zakázek na služby, pokud jde o sociální a jiné specifické služby uvedené v přílohách o vnitřním obchodu, v souladu s bodem odůvodnění 134. Současně je třeba posoudit význam a míru úspěšnosti přeshraničních zadávacích řízení, a to i v odvětvích sociálních služeb (kde je míra přeshraničních zadávacích řízení velmi nízká). EHSV rovněž doporučuje, aby byly podpořeny zájmy malých a středních podniků a podniků sociální ekonomiky, mimo jiné prostřednictvím revize finančních limitů, což by malým a středním podnikům pomohlo snadněji získávat zakázky od obcí ⁽¹⁾.

4.12 V neposlední řadě pak finanční udržitelnost zakázek, zejména v odvětvích náročných na pracovní sílu a ve stavebnictví, ovlivňuje pracovní podmínky kritických pracovníků a kvalitu služeb obecného zájmu poskytovaných evropským občanům. EHSV proto požaduje, aby byly zavedeny doložky o povinné revizi cen, aby tak bylo možné zohledňovat změny mezd v rámci kolektivních smluv nebo pracovněprávních předpisů, jakož i roční míru inflace přesahující 2 % cíl Evropské centrální banky, změny cen energií a jakékoli další významné změny, které mají vliv na plnění smlouvy.

V Bruselu dne 4. prosince 2025.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Séamus BOLAND

⁽¹⁾ V případě velkých zakázek s celounijním výběrovým řízením je pro malé podniky účast obtížnější, protože nemohou konkurovat velkým podnikům. Složitá (celounijní) zadávací řízení jsou navíc pro velké podniky snáze zvládnutelná než pro ty menší, které mají menší počet zaměstnanců. Podle různých studií získalo 80 % zakázek ve veřejném sektoru v období 2020–2022 pouze deset dodavatelů.

PŘÍLOHA

Následující pozměňovací návrhy byly v průběhu jednání zamítnuty, obdržely však alespoň čtvrtinu odevzdaných hlasů (čl. 74 odst. 3 jednacího řádu):

Pozměňovací návrhy 3 (4.3) a 5 (1.5), o nichž se hlasovalo dohromady:

Nový odstavec 4.3**Vložit nový odstavec za odstavec 4.2**

Stanovisko sekce	Pozměňovací návrh
	<i>O sociální podmíněnosti panují v EHSV rozdílné názory. Zatímco část EHSV podporuje zavedení povinných požadavků týkajících se sociální podmíněnosti v rámci zadávání veřejných zakázek, jiná část EHSV zdůrazňuje potřebu přiměřeného přístupu, který nevytváří překážky pro hospodářskou soutěž, přeshraniční účast nebo zapojení malých a středních podniků do výběrových řízení. V tomto ohledu již rámec EU pro zadávání veřejných zakázek umožňuje zohledňovat sociální aspekty a jejich uplatňování musí zůstat ve stávajících právních rámcích pevně ukotveno. Podniky, které soutěží o veřejné zakázky, by skutečně měly dodržovat právní předpisy v sociální oblasti a mezinárodní normy. Pravidla výběrových řízení by však neměla vnášet nové prvky sociální podmíněnosti nebo automatické požadavky týkající se kolektivních smluv. Takové povinné prvky mohou být v rozporu s vnitrostátními systémy kolektivního vyjednávání – jež jsou rozmanité a jsou chráněny v rámci pravomocí členských států –, mohou také narušovat hospodářskou soutěž, bránit přeshraničnímu zadávání veřejných zakázek, odrazovat od účasti v zadávacích řízeních – a to zejména malé a střední podniky – a vytvářet nezamýšlené dopady na ujednání o výrobě a subdodávkách.</i>

Odůvodnění

Pozměňovací návrh vyváženým způsobem odráží stávající rozdílné názory v rámci EHSV. Jeho cílem je zdůraznit, že z hlediska skupiny Zaměstnavatelé je nezbytné zajistit, aby byla sociální podmíněnost uplatňována přiměřeně a v rámci stávajících právních rámců. Sociální aspekty jsou sice součástí legitimního politického cíle, jejich prosazování však nesmí být v rozporu s vnitrostátními pracovními normami nebo způsobem organizace systémů kolektivního vyjednávání, které spadají do oblasti pravomocí členských států. Pravidla pro zadávání veřejných zakázek by proto neměla ukládat nové povinné požadavky nebo zavádět automatickou povinnost dodržovat kolektivní smlouvy, neboť tyto povinnosti by mohly narušit hospodářskou soutěž, bránit přeshraniční účasti, odrazovat malé a střední podniky od účasti a vytvářet nezamýšlené dopady na ujednání o výrobě a subdodávkách. Z globálního hlediska se pozměňovací návrh snaží nastavit dobrou rovnováhu mezi prosazováním sociálních cílů a zajištěním efektivního trhu, právní jistoty a konkurenceschopnosti jednotného trhu.

Nový odstavec 1.5**Vložit nový odstavec za odstavec 1.4**

Stanovisko sekce	Pozměňovací návrh
	<i>V otázce sociální podmíněnosti v rámci zadávání veřejných zakázek v EHSV i nadále nepanuje názorová shoda. Zatímco část EHSV se zasazuje o zavádění povinných požadavků sociálního charakteru, jiná část</i>

Stanovisko sekce	Pozměňovací návrh
	<i>zdůrazňuje význam přiměřeného a právně podloženého přístupu, který nevytváří nové překážky pro hospodářskou soutěž, přeshraniční účast nebo přístup malých a středních podniků a není v rozporu s vnitrostátními systémy kolektivního vyjednávání. Tento názor se opírá o skutečnost, že stávající rámec EU pro zadávání veřejných zakázek již umožňuje začlenění sociálních aspektů a předpokládá se, že společnosti ucházející se o veřejné zakázky budou dodržovat vnitrostátní právní předpisy a mezinárodní normy.</i>

Odůvodnění

Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je zohlednit v rámci 1. sekce pozměňovací návrh nového odstavce 4.3 (jak je uvedeno výše).

Výsledek hlasování

pro:	108
proti:	133
zdrželo se hlasování:	13

Pozměňovací návrhy 4 (4.4) a 6 (1.6), o nichž se hlasovalo dohromady:

Nový odstavec 4.4

Vložit nový odstavec za nový navrhovaný odstavec 4.3

Stanovisko sekce	Pozměňovací návrh
	<i>V otázce regulace subdodavatelských řetězců v rámci zadávání veřejných zakázek v EHSV i nadále nepanuje názorová shoda. Zatímco část EHSV požaduje přísná omezení v souvislosti se subdodavatelskými řetězci, podporu přímé zaměstnanosti a silnější mechanismy prosazování, jako jsou povinnosti spojené se společnou odpovědností a rovným zacházením, jiná část EHSV podporuje větší transparentnost a odpovědnost, varuje však před přísnými omezeními na úrovni EU. Tento názor se opírá o skutečnost, že tato omezení by mohla bránit účasti, a jeho zastánci poukazují na to, že stávající nástroje, včetně nástrojů stanovených ve směrnici o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti (CSDDD), již veřejným zadavatelům umožňují řešit rizika spojená se subdodavatelskými řetězci. Za vhodnější přístup, než je zavádění nových normativních požadavků, je proto považován přiměřený přístup, kdy se zvažuje každý jednotlivý případ, jenž vychází ze stávajícího právního rámce.</i>

Odůvodnění

Pozměňovací návrh vyváženým způsobem odráží stávající rozdílné názory, jež v EHSV panují ohledně subdodavatelských řetězců. Skupina Zaměstnavatelé podporuje transparentnost a odpovědnost, avšak je toho názoru, že je třeba se vyvarovat přísných omezení na úrovni EU, neboť stávající nástroje, včetně nástrojů podle směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti (CSDDD), již veřejným zadavatelům umožňují rizika zvládat. Z globálního hlediska se pozměňovací návrh snaží nastavit dobrou rovnováhu mezi prosazováním sociálních cílů a zajištěním efektivního trhu, právní jistoty a konkurenceschopnosti jednotného trhu.

Nový odstavec 1.6**Vložit nový odstavec za nový navrhovaný odstavec 1.5**

Stanovisko sekce	Pozměňovací návrh
	<i>V otázce regulace subdodavatelských řetězců v rámci zadávání veřejných zakázek v EHSV i nadále nepanuje názorová shoda. Zatímco část EHSV je zastáncem přísnějších omezení, což by mělo podpořit přímou zaměstnanost a důslednější prosazování, jiní členové kladou důraz na transparentnost a proporcionalitu a upozorňují na to, že přísná omezení na úrovni EU by mohla bránit účasti. Tento názor se opírá o skutečnost, že stávající právní nástroje – zejména ty, které vyplývají ze směrnice o náležité péči podniků v oblasti udržitelnosti – již veřejným zadavatelům umožňují řídit rizika spojená se subdodavatelskými řetězci. V této souvislosti se spíše než zavádění nových normativních požadavků jeví jako vhodnější přístup diferencované uplatňování stávajících pravidel, kdy se zvažuje každý jednotlivý případ.</i>

Odůvodnění

Cílem tohoto pozměňovacího návrhu je zohlednit v rámci 1. sekce pozměňovací návrh nového odstavce 4.4 (jak je uvedeno výše).

Výsledek hlasování

pro: 108
proti: 135
zdrželo se hlasování: 15